

V Bruseli 8. mája 2019
(OR. en)

8806/19

AUDIO 70

POZNÁMKA

Od:	Generálny sekretariát Rady
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	8002/19
Predmet:	Návrh záverov Rady o zlepšení cezhraničného šírenia európskych audiovizuálnych diel s dôrazom na koprodukcie – <i>prijatie</i>

Pracovná skupina pre audiovizuálnu oblasť vypracovala uvedený návrh záverov na účely jeho prijatia na zasadnutí Rady pre vzdelávanie, mládež, kultúru a šport 22. – 23. mája 2019. So znením teraz súhlasia všetky delegácie.

Výbor stálych predstaviteľov sa preto vyzýva, aby znenie postúpil Rade na prijatie a na následné uverejnenie v úradnom vestníku.

**Návrh záverov Rady o zlepšení cezhraničného šírenia
európskych audiovizuálnych diel s dôrazom na koprodukcie**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC

politické východiská stanovené v prílohe I¹ k týmto záverom, a najmä pracovný plán pre kultúru na roky 2019 – 2022 prijatý 27. novembra 2018,

UZNÁVA, ŽE

1. Kultúrna a jazyková rozmanitosť Európy je dôležitým prínosom pre európsky audiovizuálny sektor. Plným využívaním výhod digitálnych online technológií môže audiovizuálny obsah prekonávať geografické a jazykové hranice, podporovať kultúrnu rozmanitosť a spoločné európske hodnoty, a tým posilňovať pocit príslušnosti k spoločnému kultúrnemu priestoru a konkurencieschopnosť európskeho audiovizuálneho sektora.
2. Audiovizuálne diela, najmä filmy, série a seriály, určené tak na uvedenie v kinách, ako aj na audiovizuálne mediálne služby, odrážajú bohatstvo a rozmanitosť európskych kultúr a predstavujú dedičstvo, ktoré sa musí podporovať a chrániť pre budúce generácie, ktoré tak musia robiť tiež.

¹ Príloha I obsahuje zoznam príslušných dokumentov týkajúcich sa predmetných otázok (legislatívne akty, závery Rady, oznámenia Európskej komisie atď.).

3. Digitálny rozvoj umožnil koexistenciu kín a lineárnych a nelineárnych audiovizuálnych mediálnych služieb, čo ovplyvnilo zvyky a preferencie publika². Kíná sú však aj naďalej hlavnou platformou na využívanie celovečerných filmov³.
4. Na európskej úrovni sa prijali dôležité kroky na riešenie online audiovizuálneho pirátstva, ale je potrebné vyvinúť ďalšie úsilie na posilnenie tvorivého hospodárstva v digitálnom veku, na ochranu jeho kultúrnej rozmanitosti a na zabezpečenie toho, aby sa ľuďom v celej Európe aj mimo nej ponúkalo viac diel.
5. Vo všeobecnosti sa šírenie audiovizuálnych diel stimuluje vnútroštátnymi a medzinárodnými finančnými opatreniami súvisiacimi s propagáciou a marketingom, a to aj počas fázy vývoja prostredníctvom rôznych digitálnych prostriedkov, ako aj premietaní na festivaloch atď. Európsky audiovizuálny právny rámec, najmä smernica o audiovizuálnych mediálnych službách, je dôležitým pilierom na zabezpečenie zviditeľnenia európskej audiovizuálnej produkcie v krajinách EÚ.

² V roku 2017 bol podľa Európskeho audiovizuálneho observatória priemerný podiel filmov z EÚ v 37 katalógoch predplatného videí na požiadanie v jednotlivých krajinách 20 %. V priemere 22 % filmov, ktoré sa za rok vyprodukovali v EÚ, boli koprodukcie, ktoré sa pohybovali od 24 % v katalógu Flimmit až po 53 % v katalógoch programov Horizont/UPC Prime. V 27 katalógoch Netflix-u bolo v priemere 36 % filmov koprodukciami. Pokiaľ ide o vyprodukované filmy uvádzané v kinách v EÚ v rokoch 2005 až 2014, 64 % pochádzalo z EÚ, 16 % z USA, 15 % bolo medzinárodného pôvodu a 4 % iného európskeho pôvodu. Väčšinu filmov z produkcie krajín mimo EÚ v katalógoch tvoria koprodukcie krajín mimo EÚ.

³ Iba 47 % európskych filmov uvádzaných v kinách za rovnaké obdobie bolo zahrnutých aspoň v jednej službe videa na požiadanie (VOD), zatiaľ čo európske filmy predstavovali približne 25 % všetkých filmov na platformách VOD. Pozri štúdie Európskeho audiovizuálneho observatória č. 1 a 4, ktoré sú uvedené v prílohe II.

6. Štúdie⁴ Európskeho audiovizuálneho observatória odhaľujú, že veľká časť filmov vyprodukovaných v EÚ sú európske koprodukcie, a poukazujú na výhody koprodukcie, konkrétne na možnosť osloviť širšie publikum a trhy ako národné filmy⁵ a využívať viac finančných zdrojov vrátane verejného financovania⁶. Okrem toho sú koprodukcie výsledkom tvorivej, finančnej a praktickej spolupráce založenej na výmene odborných znalostí a budujú mosty medzi rôznymi geografickými a jazykovými oblasťami a kontextami, pričom majú pozitívny vplyv na väčšinových aj menšinových koprodukčných partnerov, ako aj na celé audiovizuálne odvetvie.
7. Zlepšenie cezhraničného šírenia audiovizuálnych diel prostredníctvom rôznych platforiem a katalógov si vyžaduje súdržný prístup k politikám v tejto oblasti, a to aj pokiaľ ide o využívanie nových technológií, ako je umelá inteligencia.

⁴ Pozri štúdie 1 – 3 v prílohe II.

⁵ Koprodukcie predstavovali 24 % európskej celkovej produkcie v rokoch 2005 – 2014, ale celosvetová návštevnosť koprodukcí dosiahla 50,3 % celkovej návštevnosti európskych filmov (56,9 % filmov EÚ), čo mierne presiahlo návštevnosť čisto národných filmov. Priemerná návštevnosť európskych koprodukcí je viac ako trojnásobne vyššia ako návštevnosť čisto národných filmov.

Podľa Európskeho audiovizuálneho observatória sú koprodukčné diela EÚ k dispozícii v priemere v 3,6 krajinách.

Pozri štúdie 1 a 4 v prílohe II.

⁶ Pozri štúdiu 4 v prílohe II.

8. Na podporu vysokokvalitnej tvorby a produkcie v audiovizuálnom sektore je potrebný primeraný regulačný rámec a komplementárnosť medzi rôznymi zdrojmi financovania, pričom sa zohľadňujú osobitosti audiovizuálnych trhov a ich kapacít, existujúce podporné politiky a opatrenia na vnútroštátnej úrovni, ako aj osobitosti mechanizmov financovania a udeľovania licencií pre určité audiovizuálne diela, ktoré sú často založené na udeľovaní výhradných územných licencií. Audiovizuálnemu sektoru poskytujú kľúčové zdroje na jeho projekty najčastejšie národné filmové fondy s rôznymi systémami podpory a rôznymi druhmi grantov, pôžičiek, fiškálnych stimulov a európskych mechanizmov financovania pre multilaterálne projekty, ako je podprogram MEDIA a fond Eurimages. Zatiaľ čo sa testujú a vyvíjajú nové nástroje financovania, pre financovanie európskych filmov sú naďalej nevyhnutné predpredaje a investície verejných a súkromných vysielateľov a distribútorov z rôznych krajín⁷. Verejné prostriedky od regionálnej až po európsku úroveň vytvorili rastúce finančné príležitosti vrátane stimulovania produkcie a menšinových koprodukčných programov.
9. Pre európsky audiovizuálny sektor sú charakteristické zemepisné a/alebo jazykové špecifiká, ktoré môžu spôsobiť fragmentáciu trhu. S cieľom prekonať túto situáciu môžu koprodukcie posilniť medzinárodné šírenie audiovizuálnych diel a prispieť k zlepšeniu národných produkčných a distribučných kapacít a zvýšeniu konkurencieschopnosti a zviditeľnenia národnej audiovizuálnej produkcie.
10. Účasť koprodukcí na filmových festivaloch má potenciál zabezpečiť zviditeľnenie kvalitných diel a zlepšiť ich šírenie. Filmové festivaly zohrávajú dôležitú úlohu aj pri posilňovaní spolupráce (napr. zdieľanie zdrojov a know-how) medzi rôznymi aktérmi v hodnotovom reťazci.

⁷ Predpredaje pre vysielateľov a distribútorov na rôznych územiach predstavovali spolu 41 % celkového objemu financovania vo vzorke 445 európskych hraných filmov. Pozri štúdiu 5 v prílohe II.

V TOMTO KONTEXTE ZDÔRAZŇUJE, ŽE

11. V rámci pracovného plánu pre kultúru na roky 2015 – 2018 bola vytvorená skupina odborníkov v rámci otvorenej metódy koordinácie (OMK) pre šírenie európskych filmov. Odporučila, aby sa podporilo viac investícií do koprodukcí ich stimulovaním vo vnútroštátnych právnych rámcoch a podpornými programami v audiovizuálnej oblasti, a to aj prostredníctvom podpory bilaterálnych fondov pre koprodukciu alebo spoločný rozvoj. Odporučila tiež, aby sa podporovali koprodukcie rôznych partnerov zo širokej škály členských štátov.
12. Na základe pracovného plánu pre kultúru na roky 2019 – 2022 sa bude nová skupina odborníkov v rámci OMK zameriavať na koprodukcie v audiovizuálnom sektore. Skupina by mala vychádzať z práce skupiny odborníkov v rámci OMK pre šírenie európskych filmov a mala by konkrétnejšie posúdiť otázku koprodukcí, a to aj s krajinami, ktoré nie sú členmi EÚ, a predložiť Rade správu s konkrétnymi odporúčaniami.
13. So zreteľom na uvedený vývoj je potrebné zamerať sa v rámci existujúcich zdrojov na dva druhy opatrení:

A. PRIAME OPATRENIA NA PODPORU KOPRODUKCIÍ

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

ZDÔRAZŇUJE, ŽE

14. Väčšinou aj menšinoví koprodukční partneri využívajú príležitosti, ktoré poskytuje spolupráca, pokiaľ ide o financovanie, technické zariadenia, odborné znalosti a poznatky, vysoké produkčné hodnoty a lepšie šírenie vyplývajúce z koprodukcie.

15. Národné filmové fondy, ústavy a agentúry – často v kontexte koprodukčných dohôd – významne prispievajú k vývoju koprodukcii a ich uvádzaniu na trh v Európe tým, že ich podporujú vo všetkých fázach (vývoj, produkcia a distribúcia).
16. Podprogram MEDIA 2014 – 2020 zahŕňa mnoho rôznych systémov financovania a akcií na stimulovanie a podporu európskych koprodukcii. Priama podpora koprodukcii z tohto podprogramu zahŕňa aj medzinárodné koprodukčné fondy, osobitné akcie v rámci vývoja (financovanie jednotlivých projektov a balíkov projektov) a systému výroby televíznych programov, ako aj podporu distribučných stratégií na zlepšenie šírenia financovaných diel.
17. Zatiaľ čo bilaterálne koprodukčné zmluvy alebo dohody uľahčujú prístup k vnútroštátnym systémom financovania a podpory, Dohovor Rady Európy o filmovej koprodukcii (1992, revidovaný v roku 2017) poskytuje komplexný právny rámec a normy pre multilaterálne koprodukcie a pre bilaterálne koprodukcie medzi stranami, ktoré neuzavreli bilaterálnu zmluvu.
18. Veľmi dôležitým nástrojom na poskytovanie financovania pre koprodukcie je fond Rady Európy pre podporu kultúry Eurimages, ktorý je významný z hľadiska distribúcie a využívania celovečerných filmov, animovaných filmov a dokumentárnych filmov.
19. Koprodukcie medzi krajinami, ktoré sú si blízke z geografického a/alebo kultúrneho hľadiska, posilnili v niektorých prípadoch prax štruktúrovanej spolupráce v rámci celého hodnotového reťazca.
20. Európske aj medzinárodné koprodukcie podporované najčastejšie z uvedených regionálnych, národných a európskych fondov ukázali, že majú väčší potenciál šírenia, a veľmi často získavali najprestížnejšie svetové filmové ceny a vyznamenania.

21. Nové príležitosti, ktoré ponúka digitálne prostredie, využívajú producenti v čoraz väčšej miere v štruktúre a procese medzinárodnej koprodukcie.
22. Rôzne administratívne požiadavky subjektov verejného financovania a rôzne súbory pravidiel na regionálnej, vnútroštátnej a európskej úrovni môžu niekedy predstavovať pre koprodukčných partnerov výzvu z technického, umeleckého a finančného hľadiska.
23. Napriek tomu, že rozsah týchto záverov sa obmedzuje na koprodukcie medzi európskymi krajinami, je dôležité zdôrazniť rastúci záujem európskeho audiovizuálneho sektora o koprodukcie s kľúčovými neeurópskymi krajinami. Okrem zapojenia talentov z celého sveta má táto skutočnosť veľký potenciál zlepšiť medzinárodné šírenie koprodukčných európskych diel.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ

24. naďalej stimulovali európske koprodukcie medzi krajinami s rôznymi audiovizuálnymi kapacitami a/alebo medzi krajinami s obmedzenou jazykovou alebo geografickou oblasťou, ako aj šírenie a zviditeľnenie týchto diel;
25. zintenzívnili úsilie zamerané na výmenu osvedčených postupov a nájdenie riešení na zjednodušenie administratívnych postupov, súdržnosť a transparentnosť pravidiel rôznych verejných finančných prostriedkov, a to aj prostredníctvom digitálnych technológií, s cieľom ďalej uľahčiť európske koprodukcie;
26. pri navrhovaní systémov podpory zohľadnili možnosť zlepšenia šírenia, propagácie a využívania filmov a zvážili posúdenie svojich systémov verejného financovania vzhľadom na jasné ciele týkajúce sa kvality spolufinancovaných diel a ich potenciálu na šírenie v rámci EÚ;

27. nabádali všetkých aktérov vrátane poskytovateľov online služieb, aby si vymieňali údaje o publiku s verejnými orgánmi a držiteľmi práv a aby tieto údaje využívali na lepšie spoznanie a pochopenie svojich divákov s cieľom prispôsobiť systémy podpory zodpovedajúcim spôsobom,

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY, ABY

28. zvážili realizáciu programov podpory vrátane programov pre menšinové koprodukcie na doplnenie súkromného financovania a európskych finančných nástrojov s cieľom podporiť tvorbu a propagáciu európskych diel na všetkých platformách;
29. ďalej podporovali regionálne a vnútroštátne fondy v ich kľúčovej úlohe sprostredkovateľov koprodukcii a zároveň podľa možnosti zabezpečili komplementárnosť s podpornými opatreniami;
30. pri digitalizácii zmluvného a finančného procesu využívali nové technológie s cieľom zjednodušiť prístup k financovaniu, zabezpečiť efektívnejšie a transparentnejšie využívanie verejných finančných prostriedkov a znížiť počet právnych problémov súvisiacich s koprodukciou;
31. vyzdvihli úlohu nezávislých producentov v koprodukčnom procese,

VYZÝVA KOMISIU, ABY

32. preskúmala spôsoby ďalšieho rozvoja, podpory a zjednodušenia možností financovania koprodukcii v rámci podprogramu MEDIA;
33. podporovala opatrenia na dosiahnutie lepšieho zviditeľnenia a šírenia európskych audiovizuálnych diel pri súčasnom zabezpečení rovnakých podmienok, pri ktorých sa zohľadňujú geografické a jazykové osobitosti členských štátov z hľadiska produkcie, distribúcie a kapacít publika;
34. zvážila možnosti lepšieho zviditeľnenia všetkých koprodukčných partnerov – väčšinových aj menšinových partnerov – v prípade diel podporovaných v rámci podprogramu MEDIA;

35. v spolupráci s Európskym audiovizuálnym observatóriom predložila posúdenie koprodukcí v Európe vrátane prehľadu možností prístupu koprodukčných diel na trh a navrhla spôsoby, ako posilniť ich spoluprácu;
36. posilnila svoju spoluprácu, štruktúrovaný politický dialóg a výmenu najlepších postupov s príslušnými regionálnymi orgánmi a vnútroštátnymi orgánmi, európskymi filmovými agentúrami, združením Riaditelia európskych filmových agentúr (EFAD), ako aj s Radou Európy, najmä fondom Eurimages a Európskym audiovizuálnym observatóriom, pričom preskúma možné synergie a možnosti spolupráce a informuje členské štáty o výsledkoch týchto výmen;
37. preskúmala možnosti na podporu iniciatív, ako sú tvorivé dielne alebo dielne písania, kde môžu producenti, scenáristi a režiséri spolupracovať na vývoji koprodukcí;

B. PODPORA UDRŽATEĽNÉHO EKOSYSTÉMU PRE KOPRODUKCIE

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE

ZDÔRAZŇUJE, ŽE

38. Potenciál európskych koprodukcí možno ďalej využívať pestovaním ekosystému, ktorý podporuje a propaguje koprodukčné diela v celom hodnotovom reťazci. Súčasťou toho sú vykonávacie opatrenia na nepriamu podporu koprodukcí, ale aj uľahčenie spolupráce vo fáze písania scenárov a ich vývoja a distribúcia koprodukčných diel a prístup k nim po ich uvedení v kinách.
39. Podľa odporúčaní skupiny odborníkov v rámci OMK pre šírenie európskych filmov je všeobecne na zvýšenie šírenia potrebné prijať opatrenia v oblastiach, ako sú propagácia, kiná, festivaly, VOD, údaje o publiku, podporné programy, spolupráca pri tvorbe politík, prístup k financovaniu a monitorovanie výsledkov verejného financovania.

40. Mala by sa zabezpečiť transparentnosť finančnej podpory pre koprodukcie. Konkrétne by informácie týkajúce sa priameho a nepriameho verejného financovania, ktoré získali koprodukčné projekty z rôznych zdrojov – či už národných, regionálnych alebo európskych –, mali byť dostupné pre subjekty verejného financovania.
41. V rámci podprogramu MEDIA zahŕňajú nepriame opatrenia na podporu koprodukcí odbornú prípravu, prístup na trhy a činnosti zamerané na získavanie medzinárodných kontaktov, ktorými sa podporujú a zvyšujú kapacity cezhraničnej spolupráce.
42. Distribúcia a využívanie sú kľúčovými etapami v procese získavania publika pre koprodukčné diela. Sieť Europa Cinemas, ktorá je financovaná prostredníctvom podprogramu MEDIA, poskytuje značnú podporu pri uvádzaní koprodukčných európskych filmov. Na zabezpečenie toho, aby boli koprodukčné diela distribuované, využívané a medzinárodne propagované na všetkých distribučných kanáloch a platformách, je však potrebné vyvinúť viac úsilia. Kľúčom pre zabezpečenie medzinárodného úspechu koprodukčných diel je najmä spolupráca pri ich propagácii.
43. Audiovizuálne politiky sú vo všeobecnosti zamerané na ponuku vysokokvalitného, kultúrne a jazykovo rozmanitého obsahu. Pre vysokokvalitné, originálne a inovatívne európske audiovizuálne diela je nevyhnutné získať publikum a podporovať zviditeľňovanie tohto typu obsahu a prístup k nemu. Podľa Európskeho audiovizuálneho observatória existuje výrazná nerovnováha medzi počtom európskych filmov, ktoré boli uvedené do kín, a ich podielom na celkovej návštevnosti, a preto je nevyhnutné posilniť väzby medzi filmami a ich cieľovým publikom.
44. Pokiaľ ide o distribúciu audiovizuálnych diel prostredníctvom digitálnych platforiem, ako prostriedok na podporu tvorivosti je dôležité zabezpečiť vyvážený ekosystém a dodržiavanie autorských práv.
45. Jadrom európskeho audiovizuálneho sektora je talent. Investovanie do európskych pracovníkov v audiovizuálnej oblasti – vrátane ich odbornej prípravy – preto zostáva predpokladom konkurencieschopného ekosystému.

VYZÝVA ČLENSKÉ ŠTÁTY A KOMISIU, ABY V RÁMCI SVOJICH PRÍSLUŠNÝCH PRÁVOMOCÍ A V RÁMCI EXISTUJÚCICH ZDROJOV

46. ďalej podporovali audiovizuálny sektor a zvážili využitie sektorových programov na splnenie tohto cieľa;
47. naďalej podporovali opatrenia na poskytovanie nepriamej podpory pre koprodukcie vrátane získavania medzinárodných kontaktov, odbornej prípravy pre pracovníkov v oblasti filmu, rozvoja talentov, koprodukčných seminárov, výmeny osvedčených postupov a činností spolupráce, keďže kolaboratívne kreatívne procesy majú potenciál vytvárať kvalitné a úspešné projekty;
48. posúdili, či by bolo vhodné zaviesť osobitné opatrenia s cieľom podporiť mladých odborníkov, aby vypracovali svoje prvé projekty a začali ich realizovať, čím by sa prispelo k rozvoju európskej kinematografie;
49. uľahčili prístup publika k audiovizuálnym dielam a obsahu prostredníctvom opatrení, ktoré podporujú širšiu cezhraničnú propagáciu a distribúciu, vrátane vývoja digitálnych technológií pre dabing a titulky v čo najväčšom počte európskych jazykov. To zahŕňa audiovizuálne diela vytvorené v koprodukcii krajín alebo regiónov, ktorých jazyky sú menej rozšírené, s cieľom podporiť jazykovú rozmanitosť a zároveň prekonať prekážky, ktoré vznikli v dôsledku jazykových alebo osobitných potrieb;
50. zintenzívnili úsilie o zabezpečenie toho, aby sa koprodukčné diela podporovali a propagovali v celom hodnotovom reťazci, a to aj na cezhraničnej úrovni, a aby sa dostali k čo najpočetnejšiemu medzinárodnému publiku;

51. naďalej spolupracovali na vytvorení zoznamu európskych filmov, čo európskym koprodukčným dielam dostupným online prinesie ďalšie zviditeľnenie a transparentnosť;
52. nabádali na štruktúrovaný a komplexný dialóg s čo najširšou možnou škálou súkromných zainteresovaných strán, aby si zachovali trvalý záväzok prispievať ku koprodukčnému ekosystému a zabezpečiť komplementárnosť zdrojov financovania;
53. s náležitým zreteľom na subsidiaritu ďalej podnecovali a podporovali iniciatívy v oblasti filmovej gramotnosti v rámci formálneho, informálneho a neformálneho vzdelávania, ktoré poskytujú mladým Európanom tvorivé zručnosti a podporujú ich inovačný potenciál. Filmová gramotnosť má základnú úlohu pri zapájaní mladých generácií a umožňuje im objavovať a oceňovať európske filmové dedičstvo a kultúrnu rozmanitosť.

Legislatívne akty

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1295/2013 z 11. decembra 2013, ktorým sa ustanovuje program Kreatívna Európa (2014 až 2020), Ú. v. EÚ L 347, 20.12.2013, s. 221
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2017/1128 zo 14. júna 2017 o cezhraničnej prenosnosti online obsahových služieb na vnútornom trhu, Ú. v. EÚ L 168, 30.6.2017, s. 1
- Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1808 zo 14. novembra 2018, ktorou sa mení smernica 2010/13/EÚ o koordinácii niektorých ustanovení upravených zákonom, iným právnym predpisom alebo správnym opatrením v členských štátoch týkajúcich sa poskytovania audiovizuálnych mediálnych služieb (smernica o audiovizuálnych mediálnych službách) s ohľadom na meniace sa podmienky na trhu, Ú. v. EÚ L 303, 28.11.2018, s. 69

Závery Rady

- Závery Rady o Európskom filmovom dedičstve vrátane výziev digitálnej éry, Ú. v. EÚ C 324, 1.12.2010, s. 1
- Závery Rady o posilnení európskeho obsahu v digitálnom hospodárstve, Ú. v. EÚ C 457, 19.12.2018, s. 2
- Závery Rady o pracovnom pláne pre kultúru na roky 2019 – 2022, Ú. v. EÚ C 460, 21.12.2018, s. 12
- Závery zo zasadnutia Európskej rady zo 14. decembra 2017, EUCO 19/1/17

Odporúčania Rady

- Odporúčanie Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie, Ú. v. EÚ C 189, 4.6.2018, s. 1

Oznámenia Komisie

- Oznámenie Komisie o príležitostiach a výzvach pre európske kiná v digitálnom veku, 24. septembra 2010, KOM (2010) 487 v konečnom znení
- Oznámenie Komisie s názvom Nová európska stratégia pre kultúru, 22. mája 2018, COM(2018) 267 final

Medzinárodné dohovory

- Dohovor UNESCO o ochrane a podpore rozmanitosti kultúrnych prejavov z 20. októbra 2005
- Dohovor Rady Európy o filmovej koprodukcii (revidovaný), 30. januára 2017

Štúdie Európskeho audiovizuálneho observatória

- Ako sa šíria filmy v rámci služieb videa na požiadanie a v kinách v Európskej únii?
Komparatívna analýza, Christian Grece, 2016
 - Filmová produkcia v Európe. Objem výroby, koprodukcia a celosvetové šírenie, Julio Talavera Milla, 2017
 - Ročenka 2017/2018. Kľúčové trendy. Televízia, kino, audiovizuálne služby videa na požiadanie – paneurópsky prehľad, Francisco Cabrera, Gilles Fontaine, Christian Grece, Marta Jimenez Pumares, Martin Kanzler, Ismail Rabie, Agnes Schneeberger, Patrizia Simone, Julio Talavera, Sophie Valais, 2018
 - Právny rámec pre medzinárodné koprodukcie, Francisco Javier Cabrera Blázquez, Maja Cappello, Enric Enrich, Julio Talavera Milla, Sophie Valais, 2018, IRIS Plus
 - Financovanie hraných filmov v Európe: analýza vzorky filmov uvedených do kín v roku 2016, Martin Kanzler, 2018
-